

STRATEGI FÖR BROTTSFÖREBYGGANDE OCH TRYGGHETSSKAPANDE ARBETE I ESLÖVS KOMMUN

Dokumentet anger inriktningen för kommunens brottsförebyggande och trygghetsskapande arbete

Innehåll

Inledning	3
Effektmål för kommunens trygghetsskapande arbete	4
Avgränsningar	4
Jämställdhets- och barnrättsperspektiv.....	4
Definition av säkerhet och trygghet	5
Säkerhet – brottsförebyggande arbete	5
Trygghet – trygghetsskapande arbete.....	6
Ansvarsfördelning	7
Kommunstyrelsen	7
Miljö- och Samhällsbyggnadsnämnden	9
Servicenämnden	9
Barn- och familjenämnden och Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden.....	10
Kultur- och fritidsnämnden	11
Vård- och omsorgsnämnden.....	12
Eslövs Bostads AB.....	12
Operativ inriktning	13
Lägesbild	13
Problembild	13
Orsaksanalys	13
Aktivitetsplan och mål	14
Uppföljning	14
Ledning och styrning.....	14
Avslutning	15

Inledning

Ökad trygghet är en tydlig prioritering i det politiska handlingsprogrammet¹. Som inriktningsmål anges att Eslövs kommun ska vara en *inkluderande kommun där medborgarna känner trygghet genom livet*. Kommunen ska vidare erbjuda *attraktiva och trygga miljöer i staden, byarna och på landsbygden, där man trivs och utvecklas*.

Eslövs kommuns vision för 2025 är att vara *Skånes bästa kommun att bo och verka i*. Samhällsutvecklingen med en grövre och mer organiserad brottslighet, omfattande gängkriminalitet, våldsbejakande extremism och en påtaglig otrygghet återfinns dock även i Eslövs kommun. Detta ställer i sin tur krav på att kommunen bedriver ett långsiktigt, systematiskt och kunskapsbaserat säkerhets- och trygghetsarbete.

År 2019 genomfördes en genomlysning av kommunens arbete med frågor om säkerhet och trygghet kopplat till brott och ordningsstörningar². Resultatet visar att kommunen saknar en långsiktig strategi för det brottsförebyggande och trygghetsskapande arbetet. Eftersom kommunen även saknar en gemensam och vedertagen definition av begreppen säkerhet och trygghet innebär detta att mål som ställs upp och insatser som genomförs är svåra att mäta och följa upp. Ett annat resultat handlar om att etablerade samverkanskonstellationer finns, men att dessa inte används till fullo, vilket medför att arbetet snarare inriktas på att hantera akuta händelser än på förebyggande insatser.

En viktig del för att minska brottsligheten och öka tryggheten handlar därför om att säkerställa att kommunen har den förmåga som krävs för att bedriva ett professionellt, strukturerat och långsiktigt brottsförebyggande och trygghetsskapande arbete. Detta förutsätter i sin tur att arbetet bedrivs på så väl strategisk som operativ nivå, i nära samverkan med andra aktörer.

Den föreliggande strategin anger inriktningen för kommunens brottsförebyggande och trygghetsskapande arbete. Strategin tar utgångspunkt i de inriktningsmål och effektmål som anges i det politiska handlingsprogrammet för mandatperioden. Strategin innehåller även definition och operationalisering av centrala begrepp samt en beskrivning av hur olika kommunala verksamheter berörs av frågorna. Vidare anges på vilket sätt lägesbilder ska utarbetas samt hur dessa formuleras till en aktivitetsplan innehållande kon- kreta och mätbara mål för det långsiktiga brottsförebyggande och trygghetsskapande arbetet i kommunen.

¹ Handlingsprogram 2019–2022

² Genomlysningen genomfördes av den oberoende och icke-vinstdrivande tankesmedjan Stiftelsen Tryggare Sverige

Effektmål för kommunens trygghetsskapande arbete

I det politiska handlingsprogrammet anges följande effektmål för kommunens trygghetsskapande arbete:

Andelen som upplever ökad trygghet ökar

Den upplevda tryggheten ökar i såväl centralorten som i byarna och för landsbygden

För att uppfylla effektmålen ska en aktivitetsplan, baserad på en aktuell lägesbild utarbetas. Aktivitetsplanen ska innehålla specifika, mätbara, avgränsade, realistiska samt tidsatta mål och klargöra resursbehov, ansvarsfördelning samt tidsramar för arbetet.

Arbetet ska ske i nära samverkan med polisen, näringslivet och ideella organisationer, med beaktande av respektive aktörers roller, mandat och befogenheter.

Eslövs kommuns säkerhets- och trygghetsarbetet ska harmoniera med regeringens nationella brottsförebyggande program, *Tillsammans mot brott*³. Och de anvisningarna som ges i handboken *Samverkan i lokalt brottsförebyggande arbete*⁴ ligger till grund för arbetssättet.

I november 2019 tillsatte Regeringen en utredning som ska föreslå hur ett lagstiftat kommunalt ansvar att arbeta brottsförebyggande kan utformas⁵. Resultatet av denna utredning kommer behöva beaktas framöver.

Avgränsningar

En viktig förutsättning för framgång handlar om att göra relevanta avgränsningar. Denna strategi omfattar därför endast frågor om *säkerhet och trygghet kopplat till brott och ordningsstörningar*. En orsak till detta är att det i kommunen finns en uttalad vilja att prioritera och flytta fram positionerna inom detta område.

Jämställdhets- och barnrättsperspektiv

I allt arbete med frågor som rör säkerhet och trygghet i kommunen ska såväl ett jämställdhets- som barnrättsperspektiv beaktas. Detta innebär att alla verksamheter ska säkerställa likvärdig service och bemötande, likvärdig myndighetsutövning, likvärdig resursfördelning och en jämställd fördelning av makt och inflytande till alla kvinnor och män, flickor och pojkar oavsett bakgrund och tillhörighet. Kommunen ska även verka förebyggande mot destruktiva normer för att vara en säker och trygg plats för alla oavsett kön, etnicitet, sexuell orientering och religion.

Kommunen ska vara en säker och trygg plats att vistas i för såväl kvinnor som män, medan flickor och pojkar ska ges lika stort utrymme, resurser och

³ Tillsammans mot brott - Ett nationellt brottsförebyggande program 2016/17:126

⁴ BRÅ, 2016

⁵ Regeringen (Dir. 2019:94)

möjligheter i skolan och i fritidsverksamheten. Kommunen ska arbeta aktivt för att implementera FN:s konvention om barnets rättigheter.

Definition av säkerhet och trygghet

Utifrån aktuell forskning och beprövade erfarenheter kan begreppen säkerhet och trygghet kopplat till brott och ordningsstörningar bäst definieras enligt följande⁶:

Säkerhet handlar om den faktiska risken att utsättas för brott och ordningsstörningar medan trygghet handlar om individens upplevelse av sin egen och andras säkerhet.

Det innebär att om den faktiska risken att utsättas för brott och ordningsstörningar är låg är säkerheten hög och om den faktiska risken att utsättas för brott och ordningsstörningar är hög är säkerheten låg.

En person som upplever risken för att utsättas för brott och ordningsstörning som låg är därmed trygg, medan en person som upplever risken att utsättas för brott och ordningsstörning som hög är följaktligen otrygg.

Utifrån ovanstående definition kan säkerhets- och trygghetsarbetet beskrivas som uppdelat på dels *brottsförebyggande* arbete med fokus på att öka säkerheten dels *trygghetsskapande* arbete med fokus på att öka tryggheten.

Säkerhet – brottsförebyggande arbete

Brottsförebyggande arbete görs på flera nivåer och brukar vanligtvis delas upp i *situationell brottsprevention* som riktar in sig på att minska möjligheterna att begå brott respektive *social prevention* som riktar in sig på att minska antalet personer som begår brott. Både den situationella brottspreventionen och den sociala preventionen delas upp i tre nivåer;

- **Primär prevention** som handlar om universella åtgärder som riktar sig till många oavsett behov, exempelvis föräldrautbildningar och att beakta frågor om säkerhet och trygghet i stadsplanering och byggande,
- **Sekundär prevention** som innebär selektiva åtgärder som riktar till riskgrupper eller riskobjekt, exempelvis fältassistenter uppsökande arbete, åtgärder mot skadegörelse och införande av välintegrerat skalskydd,
- **Tertiär prevention** som består av riktade åtgärder för att förebygga vidare negativ utveckling och förhindra återfall i brott, exempelvis sociala insatsgrupper och fysiska förändringar av särskilt brottsutsatta platser.

För att nå framgång i det brottsförebyggande arbetet är det viktigt att kombinera åtgärder inom de tre nivåerna samt att genomföra både sociala och situationella åtgärder.

⁶ För utförlig beskrivning av begreppen säkerhet och trygghet kopplat till brott och ordningsstörningar se Trygghet i samhället (2018, Jure)

Trygghet – trygghetsskapande arbete

Utifrån definitionen av trygghet kan tre delar utkristalliseras som påverkar individers trygghet.

- **Individens känsla av kontroll** handlar om exempelvis hög social kontroll, bra överblickbarhet av det offentliga rummet, brabelysning, tydlighet mellan vad som är privat och vad som är offentligt samt information om exempelvis möjligheter till hjälp och stöd åt personer som utsatts för brott,
- **Tilliten till samhället och andra människor** påverkas av många olika variabler, till exempel förvaltning och skötsel av bostadsområden, bostäder, kollektivtrafik etc., men även bemötande och stöd till brottsdrabbade,
- **Tro på sin egen förmåga att förhindra och hantera konsekvenser av att utsättas.** Denna del handlar i första hand om frågor som går att påverka genom ett långsiktigt socialt arbete med fokus på uppväxtförhållanden, enskilda personers fysiska eller psykiska funktionsnedsättning, socioekonomiska förhållanden m.m.

Ansvarsfördelning

Eslövs kommuns brottsförebyggande och trygghetsskapande arbete ska genomsyra hela den kommunala organisationen. Samtliga kommunala nämnder och bolag spelar därför en viktig roll, även om förutsättningar, arbetssätt samt ansvarsfördelning varierar mellan verksamheterna.

På kommunledningskontoret placeras den nyinrättade tjänsten Trygghetssamordnare. Trygghetssamordnarens uppdrag är att samordna det brottsförebyggande och trygghetsskapande arbetet på en kommunövergripande nivå. Ett viktigt forum för Trygghetssamordnaren är Örat mot marken, som möts varje vecka.

Nedan redogörs för de frågor som respektive nämnd och bolag behöver beakta för att utveckla kommunens övergripande brottsförebyggande och trygghetsskapande arbete. Följande texter avser vara nulägesbeskrivningar samt rekommendationer över hur brottsförebyggande och trygghetsskapande frågor integreras i de nuvarande verksamheterna.

Kommunstyrelsen

Plan och exploateringsfrågor: Den fysiska utformningen av våra livsmiljöer har en stor inverkan på hur säkra och trygga vi känner oss. Planarbetet ska utgå från principerna i handboken BoTryggt2030⁷. Handboken utgör en konkretisering av målen i Agenda2030 och innehåller riktlinjer, rutiner och konkreta checklistor med fokus på säkerhet och trygghet vid utformningen av livsmiljöer. Principerna utgår från kunskapen om situationell brottsprevention och CPTED⁸/Secured By Design⁹ och syftet är att underlätta för såväl beställare som utförare att göra medvetna val när det gäller den fysiska utformningen av stadsdelar, bostadsområden, bostäder, offentliga rum etc.

Lokalförsörjningsfrågor: På motsvarande sätt behöver frågor om säkerhet och trygghet kopplat till brott och ordningsstörningar beaktas i samband med kommunens arbete med lokalförsörjning. Vid alla ny- och tillbyggnader av kommunens fastigheter ska säkerhet och trygghet beaktas. Även i detta sammanhang är principerna i handboken BoTryggt2030 tillämpbara.

Näringslivsfrågor: Näringslivet spelar en viktig roll i det brottsförebyggande och trygghetsskapande arbetet, men utgör en delvis outnyttjad resurs. Inte minst gäller detta näringslivet i centrum. Ett aktivt näringsliv kan bidra till att skapa säkra, trygga och attraktiva stadskärnor. Tillsammans med kommunen, polisen och civilsamhället kan näringsidkare och fastighetsägare arbeta med så kallad *Platssamverkan* som innebär en fristående, icke-vinstdrivande organisation, där aktörerna tar gemensamt ansvar för ett lokalt avgränsat område. Arbetet handlar om att skapa en levande och attraktiv miljö genom att ta ansvar för renhållning, säkerhet, planteringar, evenemang, design,

⁷ Handboken för planering av säkra och trygga livsmiljöer, BoTryggt 2030 (www.botryggt.se)

⁸ CPTED - Crime prevention through environmental design – är en inriktning av situationellt brottsförebyggande arbete, som handlar om hur fysiska miljöer kan utformas för att förebygga brott och öka tryggheten i samhället.

⁹ Riktlinje och certifieringssystem med fokus på säkerhet och trygghet kopplat till dörrar, fönster, lås, larm m.m.

belysning, förtäring etc. på en plats. Eslövs Stadskärneförening är ett exempel på platssamverkan där fastighetsägare, Eslövs kommun och näringsidkare i centrum har gått samman i en gemensam organisation för att skapa ett aktivt och attraktivt centrum att leva, verka och konsumera i.

Arbetsmiljöfrågor: Våld, hot och/eller andra påtryckningar mot medarbetare hanteras inom ramen för det ordinarie arbetsmiljöansvaret som tillfaller respektive verksamhet. Däremot ska Trygghetssamordnaren involveras i arbetet genom att incidenter redovisas i veckorapporterna. Det är viktigt att det inom kommunen finns god kännedom om förekomsten av våld, hot och/eller andra påtryckningar mot medarbetare och att det regelbundet genomförs undersökningar av medarbetarnas utsatthet samt deras erfarenheter av hjälp- och stödinsatser.

Demokratifrågor: Vad gäller förtroendevalda i kommunen är de inte formellt anställda av kommunen och berörs därför inte av Arbetsmiljölagen (1 kap 2 § 1 st. AML) Förtroendevalda omfattas dock av kommunens försäkringsskydd i de fall man är under utövning av sitt politiska uppdrag. Detta innebär att våld, hot och andra påtryckningar mot förtroendevalda inte betecknas som en arbetsmiljöfråga enligt arbetsmiljölagen. Att kommunens förtroendevalda känner sig trygga och säkra är centralt för att den kommunala demokratin ska fungera. Redan i dag bedriver kommunen ett aktivt arbete i dessa frågor, men det finns behov av att förstärka det stöd och skydd förtroendevalda kan förvänta sig. En strategi/riktlinje ska tas fram. Syftet med strategin/riktlinjerna är att tydliggöra kommunens ansvar att förebygga och hantera hot, våld och trakasserier och eller/eller andra påtryckningar mot förtroendevalda samt att stärka det demokratiska arbetet inom Eslövs kommun. Arbetet skall göras i nära samarbete med de förtroendevalda och polisen.

Trygghetssamordnaren ska informeras om eventuella händelser riktade mot kommunens förtroendevalda för att samordna insatser mellan olika aktörer. Trygghetssamordnaren ska även bistå med förebyggande insatser i form av information och utbildning. Eftersom våld, hot och/eller andra påtryckningar mot förtroendevalda ytterst är ett angrepp mot demokratin, behöver kommunen ha god kännedom om förtroendevaldas utsatthet samt deras erfarenheter av hjälp- och stödinsatser. Detta kan uppnås med hjälp av undersökningar och specialstudier.

Kommunledningskontoret ska ta fram en strategi/riktlinjer för stöd- och skyddsinsatser för förtroendevalda senast 2021-10-31.

Kommunikationsfrågor: Kommunledningskontoret hanterar även frågor om kommunikation/information. På kommunens hemsida ska det finnas aktuell, relevant och anpassad information som rör frågor om säkerhet och trygghet kopplat till brott och ordningsstörningar. Det handlar dels om information gällande kommunens brottsförebyggande och trygghetsskapande arbete, dels konkreta tips och råd till kommuninvånarna om hur man kan skydda sig mot brott. Vidare ska det på hemsidan finnas aktuell, relevant och målgruppsanpassad information till den som utsatts för brott, innehållande kontaktuppgifter till myndigheter och organisationer som erbjuder hjälp, stöd

och skydd.

Kris och beredskapsfrågor: På Kommunledningskontoret hanteras även frågor som rör kommunens krisberedskap, civilt försvar samt säkerhetsskydd. Dessa frågor kan i vissa avseenden tangera det brottsförebyggande arbetet, exempelvis när det kommer till hantering av våld, hot och/eller andra påtryckningar mot medarbetare/förtroendevalda, våldsbejakande extremism eller allvarliga händelser i skolmiljön (pågående dödligt våld, PDV).

Miljö- och Samhällsbyggnadsnämnden

Förvaltning av allmän platsmark: En central aspekt i det brottsförebyggande och trygghetsskapande arbetet handlar om förvaltning. Att områden, platser, objekt etc. hålls rena och vegetationen underhålls visar att kommunen bryr sig och har kontroll. En viktig förutsättning för att uppnå god förvaltning handlar om att tillskapa processer, system och organisatoriska lösningar som säkerställer att all skadegörelse rapporteras, polisanmäls samt avlägsnas snarast möjligt.

Parkering: Kommunen har enligt plan- och bygglagen (2010:900) stöd för att bestämma om parkeringsmöjligheter. Det handlar exempelvis om tillåten/otillåten parkering, hur parkeringsplatser ska utformas och var de får anläggas. Kommunerna har dessutom möjlighet att övervaka att parkeringsreglerna följs med stöd av lagen (1987:24) om kommunal parkeringsövervakning m.m. I bägge fallen är detta aspekter som kan få så väl brottsförebyggande som trygghetsskapande effekter.

Tillsyn alkohol och tobak: På kommunen faller vidare uppgiften att se till att författningarna kring alkohol och tobak följs, vilket framgår av lagen (2018:2088) om tobak och liknande produkter. Lagen innebär bland annat att kommunen gör tillsyn för att säkerställa att bestämmelsen om krav på tillstånd följs. Kommunen har även tillsynsansvar över de rökfria miljöerna.

Miljötillsyn: På motsvarande sätt ska kommunen genomföra tillsyn och kontroller av så kallad miljöfarlig verksamhet som innebär all användning av mark, byggnader eller anläggningar som kan orsaka negativ påverkan på den yttre miljön och hälsan. Det kan röra sig om utsläpp till luft, mark eller vatten, buller, strålning, avfallshantering, kemikaliehantering med mera. Tillsynsverksamheten utgör därmed ett viktigt verktyg i arbetet mot organiserad brottslighet och kan störa verksamheter och företag som bidrar till osund konkurrens.

Servicenämnden

Fastighetsförvaltning: Sef ansvarar för förvaltning av kommunala fastigheter vilket är en viktig del i det brottsförebyggande och trygghetsskapande arbetet. Väl underhållna fastigheter signalerar att kommunen värnar om den fysiska miljön och har kontroll över det som sker i området. En viktig förutsättning för att uppnå god förvaltning handlar om att tillskapa processer, system och organisatoriska lösningar som säkerställer att all skadegörelse rapporteras, polisanmäls samt avlägsnas snarast möjligt. Klottersymboler bör även dokumenteras då dessa kan ge indikation om

vilka nätverk som verkar inom området och genom snabb reaktion stävja deras inverkan. Utgångspunkten är att alla former av klotter och olovlig affischering är förbjudna och ska betraktas som brottsliga handlingar. Principen är även att sanering sker snarast möjligt.

Byggprocessen: Sef ansvarar även för kommunala ny- och ombyggnadsprojekt genom att förvaltningen leder genomförandet av lokalförsörjningsplanen. I detta sammanhang är det viktigt att frågor om säkerhet och trygghet kopplat till brott och ordningsstörningar beaktas och att principerna i handboken Bo- Tryggt2030 tillämpas.

Larm, övervakning, passersystem kommunala fastigheter: På förvaltningen hanteras vidare larm, värme- och inomhuskameror samt passersystem tillhörande kommunala fastigheter. Såväl inbrottslarm som värme- och inomhuskameror har direkt inverkan på brottsligheten, genom att de dels ökar upptäcktsrisken, dels försvårar genomförandet av en brottslig gärning. Det är emellertid viktigt att placering av larm, kameror etc. alltid föregås av en analys. Larm och kameror ska användas som komplement till andra insatser.

På motsvarande sätt utgör passersystemen ett viktigt inslag i det säkerhetshöjande arbetet. Genom ett välutbyggt, anpassat och modernt passersystem kan risken för incidenter om våld, hot etc. mot medarbetare, elever, förtroende- valda m.fl. begränsas. Passersystemen behöver kompletteras med tydliga besöksrutiner som anpassas efter de olika verksamheternas förutsättningar och behov.

Behov, utformning, placering etc. av larm samt kamera- och passersystem bör i så stor utsträckning som möjligt beaktas tidigt i samband med ny- och ombyggnation av kommunala fastigheter.

Bevakningstjänster: Förvaltningen ansvarar även för upphandling och samordning av kommunala bevakningstjänster. I detta avseende är det viktigt att kommunens Trygghetssamordnare involveras för att säkerställa att frågor om säkerhet och trygghet kopplat till brott och ordningsstörningar beaktas på fullgott sätt.

Kontaktcenter: Det är slutligen viktigt att all personal vid kommunens Kontaktcenter har kunskap och kompetens att bemöta och hänvisa personer som utsatts för brott.

Barn- och familjenämnden och Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden

Fältverksamhet: Inom ramen för socialtjänsten bedrivs fältverksamhet som innebär samverkan med bland annat personal från skolan, fritidsgårdarna samt med föräldrar till ungdomar som befinner sig i riskzonen eller som önskar råd och stöd i olika frågor som rör tonårstiden. Verksamheten inkluderar såväl fältarbete i ungdomarnas miljöer kvällstid som placering och uppföljning av ungdomstjänst samt medling. Fältverksamheten utgör en viktig resurs som behöver planeras och samordnas utifrån de behov som framkommer i samband med de operativa samverkansmötena (Örat mot

marken).

Skolor och förskolor: Varje skola i kommunen behöver vidare ha god kunskap om dels elevers utsatthet och otrygghet, dels den fysiska miljöns påverkan på förekomsten och omfattningen av brott och otrygghet. Detta kan uppnås genom såväl undersökningar som elevdialoger och trygghetsvandringar. Kunskapen ska därefter ligga till grund för skolornas arbete med att förebygga, identifiera och hantera brott och otrygghet. Det är vidare viktigt att frågor som rör säkerhet och trygghet beaktas vid det fysiska rummets utformning, både vad gäller nyproduktion och ombyggnation av skolor. I sammanhanget är det viktigt att klara ut vilka processer, system och organisatoriska lösningar som krävs för att få arbetet att fungera i praktiken.

SSPE: På Barn- och Utbildningsförvaltningen samordnas vidare kommunens SSPE-arbete som handlar om samverkan mellan skola, socialtjänst, polis och det kommunala bostadsbolaget Eslövs Bostads AB. SSPE utgör ett viktigt inslag i det individbaserade stödet och verksamheten behöver därför integreras i kommunens långsiktiga brottsförebyggande arbete. En framgångsfaktor i SSPE-arbetet handlar om att insatserna utgår från aktuella behov och att de samordnas med kommunens övriga brottsförebyggande och trygghetsskapande arbete. SSPE-verksamheten ska därför planeras med utgångspunkt i de operativa samverkansmötena (Örat mot marken) och betraktas som en resurs i det långsiktiga operativa brottsförebyggande arbetet.

ANDT: Kommunen behöver även bedriva ett målinriktat och långsiktigt förebyggande arbete mot alkohol, narkotika, dopning och tobak (ANDT). Insatser för att skydda barn och unga mot eget och andras skadliga bruk utgör grunden för det hälsofrämjande och förebyggande ANDT-arbetet. Med anledning av detta föreslås att ANDT-frågorna samordnas på Barn- och Utbildningsförvaltningen.

Socialtjänsten har ett särskilt ansvar för barn och unga och ska verka för att förhindra att barn och unga far illa. En viktig del i detta handlar om att erbjuda stöd till barn som bevittnat våld.

Kultur- och fritidsnämnden

I samband med planering av så väl fritidsverksamhet som allmänkulturell verksamhet samt förenings-, samlings- och idrottslokaler behöver jämställdhetsperspektivet beaktas för att i så stor utsträckning som möjligt skapa målgruppsanpassade platser och aktiviteter.

Fritidsverksamhet: Fritidsverksamheten kan utgöra ett viktigt inslag för ungdomar som behöver en meningsfull fritidssysselsättning. Detta förutsätter att verksamheten som bedrivs på fritidsgårdarna är strukturerad, planerad och att den bedrivs under ordnade former och kräver tydliga ordningsregler, konsekvensanvisningar om reglerna inte efterlevs, engagerad och delaktig personal etc.

Med anledning av förvaltningens ansvar för fritidsverksamhet ska KoF

inkluderas i kommunens SSPE-arbete som innefattar samverkan mellan skola, socialtjänst, polis och det kommunala bostadsbolaget Eslövs Bostads AB.

Föreningsliv: En viktig del i förvaltningens arbete handlar om att genom regelbundna kontroller och granskningar tillse att de föreningar som finns i kommunen bedrivs och sköts på ett korrekt sätt samt att deras verksamhet präglas av sunda värderingar.

Offentlig utsmyckning: KoF arbetar även med offentlig konstutsmyckning vilket innebär att förvaltningen kan inverka på gestaltningen av det offentliga rummet och därmed bidra till att skapa levande och attraktiva stadsrum.

Vård- och omsorgsnämnden

Socialtjänst över 18: Inom ramen för socialtjänsten ger VoO råd, stöd och annat bistånd till familjer och enskilda som behöver det, exempelvis i form av stöd i föräldraskapet. Socialtjänsten ska dessutom särskilt beakta våldsutsattas och andra sårbara gruppers behov av hjälp, stöd och skydd. Detta ska ske med utgångspunkt i ett systematiskt och strukturerat arbete som bygger på beprövad erfarenhet samt i så stor mån det är möjligt vetenskapligt framtagna metoder och instrument. För att komma tillrätta med våldet behöver också ett våldspreventivt arbete utföras vilket innebär ett fokus på våldsutövare. Kommunens arbete mot våld i nära relationer, inklusive hedersrelaterat våld beskrivs i separat riktlinje¹⁰.

Socialtjänsten arbetar även med olika former av missbruk och ska aktivt sörja för att den enskilde missbrukaren får den hjälp och vård som han eller hon behöver för att komma ifrån missbruket.

Tillstånd alkohol och tobak: Tillståndshantering avseende alkohol och tobak innefattar såväl förebyggande åtgärder genom platsbesök som utbildning för anställda i bemötandefrågor.

Våldsbejakande extremism: Sedan 2016 finns det en nationell strategi som anger att varje kommun ska ta fram en lokal lägesbild över den egna situationen med våldsbejakande extremism, formulera en handlingsplan för arbetet mot våldsbejakande extremism samt tillsätta en lokal samordnare eller kon- taktperson ansvarig för frågorna¹¹. I Eslövs kommun saknas en handlingsplan för arbetet mot våldsbejakande extremism, men en kontaktperson finns placerad på förvaltningen för Vård och Omsorg. Rekommendationen är att en kommunal handlingsplan utarbetas och att händelser som kan relateras till våldsbejakande extremism fortsättningsvis redovisas i veckorapporterna.

Eslövs Bostads AB

Eslövs Bostads AB (EBO) är ett kommunalt bostadsbolag som äger och tar hand om mer än 2 100 hyresbostäder i kommunens samtliga tätorter. I samverkan med kommunen och andra aktörer arbetar EBO för att motverka

¹⁰ Riktlinje för Eslövs kommuns arbete mot våld i nära relationer, 2019-2023

¹¹ Nationell strategi mot våldsbejakande extremism (2016)

segregation och främja gemenskap och trygghet. Som kommunalt bostadsbolag har EBO ansvar för fastigheterna och i vissa fall för miljön däromkring. Detta skapar möjligheter att påverka exempelvis renhållning i och runt fastigheterna, att åtgärda skadegörelse och motverka störande beteenden från både de som bor i fastigheten och från besökare samt försköna miljön och skapa trivsel. Vidare har EBO möjlighet att hålla ordning i fastigheterna genom regler om bland annat max antal boende i lägenheterna, andrahandsuthyrning och uppsägning av hyreskontrakt.

Operativ inriktning

En förutsättning för att minska brottligheten och öka tryggheten i kommunen, är att arbetet utgår från ett kunskapsbaserat arbetssätt och bedrivs både på kort och på lång sikt. I enlighet med handboken *Samverkan i lokalt brottsförebyggande arbete* ska arbetet innefatta följande delmoment:

- Framtagande av lägesbild
- Framtagande av gemensam problembild
- Genomförande av orsaksanalys
- Framtagande av aktivitetsplan och formulering av mål
- Framtagande av uppföljningsplan

Lägesbild

En lägesbild beskriver aktuella utmaningar i kommunen vad gäller brott och ordningsstörningar. Lägesbilden tas fram med hjälp av ett digitalt rapporteringssystem, där berörda kommunala förvaltningar samt utvalda externa samverkansaktörer, redovisar inträffade händelser utifrån ett antal framtagna kriterier¹². Inrapporteringen sker veckovis och senast dagen innan det operativa samverkansmötet (Örat mot marken). Inkomna rapporter sammanställs av Trygghetssamordnaren och redovisas under samverkansmötet. Under mötet görs en genomgång av inrapporterade händelser, varpå det fastställs på vilket sätt och av vem händelserna ska hanteras. Vid behov inhämtas ytterligare uppgifter för att klarlägga de inrapporterade händelsernas orsaker. Beslutade åtgärder följs upp veckan därpå och så länge behov kvarstår.

Problembild

En problembild utgör en ackumulerad beskrivning av de mest framträdande problemen i kommunen. Problembilden utarbetas av Trygghetssamordnaren tillsammans med övriga berörda samverkansaktörer inför varje verksamhetsår och baseras på information från lägesbilderna, aktuell statistik och andra relevanta undersökningar. Problembilden utgör bland annat grunden för den operativa samverkansöverenskommelse som tecknas mellan kommun och Polis¹³.

Orsaksanalys

Med utgångspunkt i de problem som identifierats i

¹² För kriterier, se Mall Veckorapport

¹³ Rekommendationen är att kommunen och polisen först säkerställer såväl den organisatoriska kapaciteten som långsiktigheten i arbetet genom att teckna en strategisk samverkansöverenskommelse som grund för det fortsatta arbetet. Sådana avtal kan med fördel sträcka sig över en mandatperiod. Det operativa inriktade avtalet bör istället begränsas till att gälla under ett år. På så vis skapas en organisatorisk stabilitet samtidigt som arbetet kan utgå från aktuella problem.

problembildspeskrivningen ska en orsaksanalys genomföras. Syftet är att genom inhämtning av ytterligare information, genomförande av undersökningar, platsbesök, trygghetsvandringar, intervjuer, etc. klarlägga problemens orsaker. Orsaksanalysen bör utgå från såväl ett situationellt, som ett brottsoffer- och gärningsmannaperspektiv.

Aktivitetsplan och mål

Aktivitetsplanen utgör en sammanställning över identifierade problem samt deras troliga orsaker. I aktivitetsplanen anges vidare vilka aktiviteter som ska genomföras, aktiviteternas olika delmoment, nödvändiga resurser och ansvarsfördelning samt tidsramar för arbetet. Aktivitetsplanen ska innehålla leveransmål kopplade till respektive aktivitet. Eftersträvansvärt är att målen är specifika, mätbara, avgränsade, realistiska samt tidsatta (SMART:a mål).

Uppföljning

Aktivitetsplanen och dess leveransmål följs upp och utvärderas av Trygghetssamordnaren årligen.

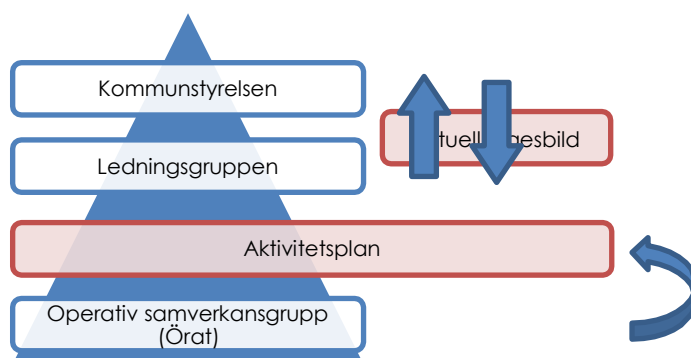
Uppföljning av den samlade strategin görs senast vid 2022 års utgång.

Ledning och styrning

Aktivitetsplanen utarbetas av trygghetssamordnaren i samarbete med berörda aktörer och beslutas i kommunens ledningsgrupp efter dialog med kommunstyrelsens arbetsutskott.

Lägesbild rapporteras till kommunstyrelsens arbetsutskott en gång per kvartal.

Aktivitetsplan, problembild, orsaksanalys och utvärdering av insatta åtgärder redovisas till kommunstyrelsen årligen.

Avslutning

Frågor om trygghet har en tydlig prioritet i kommunens politiska handlingsprogram vilket visar på stark vilja att flytta fram positionerna inom området. Detta förutsätter att kommunen bedriver ett långsiktig, systematiskt och kunskapsbaserat säkerhets- och trygghetsarbete, på såväl strategisk som operativ nivå. Frågorna avgränsas till att omfatta säkerhet och trygghet kopplat till brott och ordningsstörningar och tar utgångspunkt i de inriktningsmål och effektmål som anges det politiska handlingsprogrammet för mandatperioden rörande trygghet. Dock ska säkerhet alltid beaktas före trygghet. Det är först när platserna är säkra som trygghetsarbetet kan påbörjas, annars riskerar arbetet att bli kontraproduktivt.

Det är vidare angeläget att arbetet genomsyrar hela den kommunala organisationen, och utgår från såväl social som situationell brottsprevention och inbegriper alla tre preventionsnivåer. Det är även viktigt att den sociala preventionen börjar tidigt och fortsätter genom hela livet.

För att arbetet ska få genomslag i praktiken krävs att strategin kompletteras med en årlig aktivitetsplan vars innehåll och inriktning baseras på aktuell lägesbild och en analys av de identifierade problemens orsaker. Det är först när de planerade aktiviteterna tillskrivs specifika, mätbara, avgränsade, realistiska samt tidsatta mål som arbetet kan få genomslag i praktiken.